

ÕPILASE, KLASSIVANEMA
JA KORRAPIDAJA ÕPILASE

KODUKORD

T A R T U 1937

ÕPILASE, KLASSIVANEMA
JA KORRAPIDAJA ÕPILASE

KODUKORD

TARTU 1937

PEM 2235

B 373.234

ÕPILASE, KLASIVANEMA
LA KORRAPIDALA ÕPILASE

KODUKORD

17

ÕPILASE KODUKORD.

I. Enne koolitunde.

1.

Tõusen hommikul aegsasti üles, et saada end korralikult pesta (pesen oma näo, kaela, kõrvad, hambad ja puhastan küünealused), rõivastuda ja rahulikult süüa.

2.

Enne kodust lahkumist vaatan veel hoolega järele, kas minu rõivad ja jalatsid on korralikud ning puhtad, kas kõik tarvisminevad raamatud ja vihud on kaasas.

3.

Ma ei võta kaasa midagi, mis mul sellel päeval koolis tarvis ei lähe.

4.

Ilmun kooli määratud ajal: mitte varem kui 30 min. ja mitte hiljem kui 5 min. enne töö algust.

5.

Kooli jõudes puhastan jalad korralikult.

6.

Kohtan ma kooliruumides õpetajat, kooliteenijat või mõnd teist vanemat inimest, siis teretan neid. Samuti teretan viisakalt ka kaasõpilasi.

7.

Üleriided, mis on märgitud minu nimega, paigutan selleks määratud ruumi ja kohale. Võileiva, õppeabinõud ja raamatud ning kaasavõetud muud esemed viin klassi oma kohale.

8.

Kooliruumides liikudes sulen enda järel uksed alati vaikselt.

9.

Kella helisedes lähen kohe klassi, kuid mitte rüsil ega joostes. Istun oma kohale, asetan lauale sel tunnil tarvisminevad raamatud ning õppevahendid ja ootan vaikselt õpetaja tulekut, sest kohalt liikumine pärast helistamist pole lubatud, või asun tööle, kui töö on teada.

10.

Juhtumisi hilinedes jään klassi astudes ukse juurde seisma ja vabandan, kui õpetaja pöördub minu poole.

II. Tundides.

11.

Õpetaja või võõra isiku klassi tulles ja sealt lahkudes tõusen korralikult püsti. Istun õpetaja märguandel. Samuti talitan ka teistes kooliruumides.

12.

Tunnis töötan vaikselt. Ei aja juttu kaasõpilastega, kui ei tule nendega koos (rühmas) töötada, ei ütle ette ega sega neid muul viisil. Samuti ei tegele tunnis kõrvaliste asjadega, ei kirjuta ega loe muud kui vastaval tunnil vajalikku.

13.

Kui õpetaja või mõni võõras isik minuga kõneleb, minu töid või raamatuid vaatleb, siis tõusen püsti ja seisan sirgelt kuhugi nõjatamata.

14.

Kui mul mõnel põhjusel on jäänud kodune töö tege-mata, siis toon alati selle kohta vanematelt (hooldaja-telt) allkirjaga vabanduse, mille esitan õpetajale kohe tunni alguses.

15.

Küsimustele vastan selgesti ja nii valjusti, et mind vabalt kuuleb kogu klass. Vastates vaatan alati küsija poole.

16.

Ma ei räägi luba küsimata. Kui tahan vastata, midagi küsida või kohalt lahkuda, siis tõstan märguandmiseks käe.

17.

Klassi ees vastates (tahvli või kaardi juures) toimin nii, et kõik kaasõpilased mind kuuleksid ja minu tööd näeksid. Klassi ette ilmudes ja sealt lahkudes teen kummarduse (niksu) õpetaja poole. Ka siis teen kummarduse (niksu), kui õpetajalt või mõnelt vanemalt inimeselt midagi vastu võtan.

18.

Kui on tarvis tunni ajal kas klasside kaupa või üksikult ühest ruumist teise minna, siis liigun võimalikult tasa, et ei segaks tööd teistes klassides.

19.

Oma kohta klassis vahetan tunni ajal ainult õpetaja loaga, muidu klassijuhataja loaga.

20.

Tunni lõppedes, kui õpetaja klassist lahkub, tõusen korralikult püsti, koristan selle järel oma õppetarbed laualt, hoolitsen, et laud, laua-alune ja ümbrus oleksid puhtad, ning lahkun siis kohe klassist.

21.

Mõnel erijuhtumil lahkun õpetaja loal klassist ka enne õpetajat.

III. Vahetunnil.

22.

Vahetunnil ma ei loe ega istu, vaid saadan selle aja mööda jalutades.

23.

Liikudes hoidun alati paremat kätt.

24.

Vahetunnil ma ei jookse, karju ega laula, sest see segab kaasõpilasi. Samuti ei seisa ma trepil, sest sellega takistan liikumist.

25.

Käimlas ei viibi ma tarbetult.

26.

Jooginõu kasutan kiiresti ja korralikult, et ka kaasõpilased saaksid seda kasutada.

27.

Ma ei maadle, rüsele ega jookse kooliruumes, sest siis võin kukkuda ja määrada oma rõivad, saada haiget või purustada juhuslikult aknaruudu või mõne teise eseme.

28.

Kooli ruumidest või ümbrusest lahkun töö ajal ainult õpetaja loal.

29.

Ma ei istu aknalaul, trepil ega vahi aknast välja.

30.

Ma ei vallatle ust kinni hoides ega kaasõpilaste liikumist takistades.

31.

Ukselävel, trepil ja ka mujal annan alati teed õpetajale ning igale teisele vanemale inimesele.

32.

Igast erakordsest juhtumist või õnnetusest teatan kohe korrapidajale õpetajale.

33.

Kooli kantseleisse, juhataja kabinetti või mõnda teise ruumi, mis pole määratud õpilastele tarvitamiseks ja kus viibivad vanemad inimesed, ilmudes koputan alati enne uksele. Sisse astun alles siis, kui koputamisele on vastatud ja luba antud sisse minna.

34.

Võimlemisrõivastes ma ei ilmu vahetunnil kaasõpilaste hulka jalutama.

IV. Pärast tunde.

35.

Tundide lõppedes lahkun kohe kooliruumest, kui minu kohta pole õpetajate poolt tehtud teist korraldust. Jään tarbe korral sinna ainult õpetaja loal või käsul.

36.

Lahkudes jätan oma koha ja selle ümbruse klassis puhtaks ning täiesti korda.

37.

Lahkudes jätan jumalaga kaasõpilased ja õpetajad, keda kohtan kooliruumides.

38.

Koduteel liigun viisakalt. Ei jookse, ei kisenda, ei naera valjusti, ei tee märkusi vastutulijate ega möödaminejate kohta, ei vallatle ega kakle kaasõpilastega, ei liigu suurtes korrapäratutes salkades, mis võiksid takistada liikumist, ei kirjuta midagi puudele, seintele, plankudele ega kõnniteedele.

39.

Vastutulevatele vanematele inimestele annan viisakalt teed, hoidudes paremat kätt.

40.

Koolist lähen otse koju, ei jää teele vallatlema ega jooksma.

41.

Koju jõudes vahetan kohe koolirõivad koduste vastu, harjan koolirõivad puhtaks ja vaatan järele, kas kõik on korras. Leian mõne koolirõiva olevat katki või narmendavat, mõne nõobi tolknevat või sukad katki olevat, siis lasen need kohe ära parandada, või veel parem, opin ise tarvitama nõela ja niiti.

42.

On koolirõivad korda seatud, siis asetan need nendele määratud kohta, et hommikul oleks kohe kõik käepärast.

43.

Peale lõunastamist puhkan ja siis valmistan ülesantud töö, ei lükka kunagi seda viimaseks silmapilguks. Esmaspäevaks ülesantud töö valmistan laupäeva õhtul.

44.

Kui olen koolitöö lõpetanud, panen järgmiseks päevaks tarvilikud kooliasjad valmis.

45.

Vaba aja kasutan enesele kohasteks mängudeks võimalikult vabas õhus või aitan vanemaid minule jõukohastes töödes.

46.

Enne magamaminekut pesen hambad, jalad ja käed.

47.

Lähen magama hiljemalt kell 21 (kell 9 õhtul).

V. Üldjuhiseid koolis ja kodus.

48.

Haigustumisest lasen kooli teatada hiljemalt kolmandal päeval, sest muidu pole vabandus maksev.

49.

Kui puudun haiguse pärast üle kahe päeva, toon arstitunnistuse, teistel kordadel aga vanemalt (hoolikalt) korraliku kirjaliku vabanduse.

50.

Olen alati lahke ja viisakas. Kui olen kaasõpilasele kogemata haiget teinud või kellegi vastu eksinud, siis vabandan.

51.

Ma ei naera kunagi kaasõpilaste vigade või eksimuste üle, sest teen ka ise vigu ja eksin.

52.

Vallatlemisel kui ka kogemata lõhutud kooli ja kaasõpilaste asjad parandan viivitamata.

53.

Kui olen kooli korra vastu eksinud, siis tunnistan seda avameelselt. Otsene ülestunnistamine on mehisuse tunnus ja mõjub karistust kergendavalt.

54.

Tänaval ja seltskonnas teretan kõiki oma kooli õpetajaid ja õpilasi.

55.

Raamatud ja vihud hoian hoolikalt puhtad, kaitsen neid määrdumise eest ümberpandud paberiga. Kodus ei pane neid enne lauale, kui olen selle hoolega puhastanud.

56.

Rõivastun puhtalt ja korralikult.

57.

Juukseid kannan vastavalt koolijuhatuse korraldusele.

58.

Koolis ei kanna ma mingisuguseid ehteasju.

59.

Ma ei loobi pörandale mingeid jäänuseid, vaid viskan need paberikorvi. Samuti ei pillu ma maha paberit ega muid jäänuseid tänaval, pargis või mujal avalikus kohas, õppe- ja jalutuskäikudel metsas.

60.

Käitun kõikjal viisakalt, et koolis ei tuleks minu pärast häbeneda.

61.

Koolis ma ei kauple asjadega.

62.

Ma ei vaheta oma koolitarbeid ega rõivaid kaasõpilastega.

63.

Igale oma raamatule ja vihule kirjutati oma nime. Teistele oma koolitarvetele, kuhu nime kirjutada ei saa, teen ma vastava märgi, mille järgi saan neid eraldada võõrastest esemetest ja tunnistada omaks.

64.

Leitud asjad annan kohe õpetaja või kooliteenija kätte. Oma asja kadumisest teatan kohe korrapidajale õpetajale.

65.

Hoidun rikkumast kaasõpilaste ja kooli asju.

66.

Hoolitsen alati ja igal pool puhtuse eest. Enne söömist pesen käed, peale söömist puhastan hambad. Pörandale ei loobi mingit prügi ega sülitada ka sinna, vaid süljekaussi.

67.

Kooli ja avalikust raamatukogust võetud raamatud hoian puhtad ja annan need tagasi kohe pärast läbilugemist.

68.

Ma ei tülitse kaasõpilastega ega rutta iga asja pärast kohe õpetajale kaebama, vaid mõtlen enne järele, kas ma ise olen tülis täiesti süütu ja kas ei leidu võimalust leppimiseks.

69.

Seltside ja organisatsioonide liikmeks astun ainult vanemate ja õpetajate loal.

70.

Ma ei mängi mängu, mis pole kohased õpilasele.

71.

Ma ei lähe piduõhtutele, koosolekutele ega koosviibimistele koolijuhatuse loata ega vanemate teadmata.

72.

Ma ei varasta ega valeta. Olen karske sõnas ja teos. Võõraste asjade omandamine, valetamine, suitsetamine ja joomine rikub minu ja kooli ausat nime.

73.

Käitun korralikult kõikjal: tänaval, vagunis, omnibuses, avalikkudes kohtades, ettekannetel ja seltskonnas, esinedes nii, nagu see kohane õpilasele, sest ka väljaspool kooli ma olen õpilane, kes võib kooli nimele teha oma esinemisega häbi või au.

74.

Ma ei unusta kunagi, et minu kui tulevase seltskonnaliikme ja riigikodaniku esinemine ning käitumine ei puuduta mitte üksnes minu enda, vaid kogu riigi ja rahva au.

75.

Peale eespool-märgitu täidan vasturääkimatult kõik koolijuhataja ja õpetajate käsud ning korraldused ja väljaspool kooli võtan arvesse vanemate inimeste märkused.

KLASSIVANEM.

Üldisi põhijooni.

1.

Klassivanema amet on usaldus- ja auamet.

2.

Klassivanema instituudi ülesandeks on anda võimalusi õpilastele tutvuda ühiskondlikkude, eetiliste ja kasvatuslikkude põhimõtetega ja rakendada õpilasi jõukohaselt tööle klassi omavalitsuse korraldamisel.

3.

Klassivanem valitakse õpilaste poolt üheks semestriks salajasel hääletamisel absoluutse häälteenamusega.

4.

Klassivanema ja selle abi valimised kinnitab klassijuhataja, kes võib määrata uued valimised või ise määrata klassivanema, kui valimised ei anna vastuvõetavaid tulemusi.

5.

Klassijuhatajal on õigus tagandada ametist klassivanemat, kui ta oma käitumisega on kaotanud poolehoidu ja lugupidamise õpilaste seas ja kui ta on eksinud kooli kodukorra vastu.

6.

Klassivanema kohuseks on õhutada ja algatada ning teostada õpilaste seas ühiseid ettevõtteid ja üritusi, mis on kokkukõlas koolis maksva korraga.

7.

Klassivanem on otseseks vahemeheks klassi ja klassijuhataja vahel. Klassi nimel klassivanem võib pöörduda õpetajate poole ainult klassijuhataja teadmisel ja nõusolekul.

8.

Õpetajad võivad anda ülesandeid klassivanemale, kui ülesantavad tööd on seoses õppetööga.

KLASSIVANEMA KODUKORD.

1.

Kui kaasõpilased on valinud minu klassivanemaks, siis püüan hoolsuse ja eeskujulikkusega seda austust kõigiti tasuda.

2.

Hoolitsen selle eest, et klass käituks vastavalt kooli nõuetele ja kodukorrale.

3.

Vastutan klassi hea nime eest ja jälgin, et kõik õpilased oma kohustusi korralikult täidaksid, nii klassis kui ka vahetundidel.

4.

Vastutan korra eest klassis peale helistamist kuni õpetaja klassi tulekuni.

5.

Korraldajate õpilaste nimed teatan õpetajale tundide alguses. Väljaspool kooli toimunud korraldajate test aga esimesel kokkupuutumisel klassijuhatajale. Kõigis klassi puutuvais küsimusis astun ühendusse klassijuhatajaga ja talitan tema nõuannete ning näpunäidete järgi.

6.

Jälgin kooli kuulutustahvlile välja pandud kuulutusi ja teen need teatavaks kaasõpilastele.

7.

Annan klassile edasi klassijuhataja ja teiste õpetajate korraldused ning valvan nende täitmise järele.

8.

Kui mõni õpilane keeldub arvestamast minu kooli kodukorraga kokkukõlas olevat nõuannet või ei täida tehtud ja edasiantud korraldusi, siis teatan sellest klassijuhatajale.

9.

Klassijuhataja ja õppenõukogu korraldusel kannan vastavat eraldus- või ametimärki.

10.

Vajaduse korral esinen klassi nimel klassijuhataja teadmisel.

KORRAPIDAJA ÕPILASE KODUKORD.

1.

Kui olen korrapidajaks, lähen kooli vähemalt 30 min. enne tundide algust.

2.

Klassi jõudes vaatan, et kõik oleks korras, aknad ja koolimööbel terve.

3.

Leian ma midagi katki olevat või puuduvat, siis teatan sellest kohe korrapidajale õpetajale.

4.

Toon enne tundide algust kohale kriidi, puhastan tahvli, niisutan tahvililapi ja valvan, et klass oleks puhas.

5.

Asetan õpetaja lauale sullepea ja tindipoti.

6.

Enne tunni algust toon kantseleist klassi päevaraamatu, asetan selle õpetaja lauale, avan õhuaknad ja valvan, et kõik kaasõpilased klassist lahkuksid.

7.

Sulen klassi ukse, kui kaasõpilased on klassist lahkunud.

8.

Pärast helistamist lähen esimesena klassi, sulen aknad ja vaatan, et kõik oleks korras.

9.

Esimese tunni alguses esitan õpetajale puudujate ja hilinejate nimekirja.

10.

Kui õppetund toimub mõnes teises ruumis, siis võtan kaasa klassi päevaraamatu ja lukustan klassiukse, kui õpilaste asju jääb klassi.

11.

Vahetunnil valvan, et kõik õpilased klassist lahkuksid. Avan aknad, puhastan tahvli ja lahkun siis ka ise klassist.

12.

Vahetunnil toon klassi järgnevaks tunniks vajalikud õppeabinõud (kaardid, tabelid, katseriistad jne.) ning tunni lõppedes viin need tagasi oma kohtadele.

13.

On mõni õppeabinõu katki läinud, määritud või kuidagi kannatada saanud, siis teatan sellest kohe klassijuhatajale.

14.

Kui vahepeal on mõni õpilane tundidest lahkunud, teatan sellest õpetajale.

15.

Tundide lõppedes sean klassi korda. Õpilaste poolt unustatud asjad annan kooliteenija või õpetaja kätte, päevaraamatu ja kriidi viin selleks määratud kohale.

16.

Korrapidajana olen alati valvel, sest minu peal lasub vastutus klassi mööbli ja muu varanduse eest.

17.

Igast erakorralisest juhtumist klassis teatan kohe klassijuhatajale, tema äraolekul koolijuhatajale.

